

H A N G Y A

Félévi leltározás.

A naptári év végével szövetkezéseink a megváltoztatott új üzleti évek első felét fogják lezárni s bár eltérőleg az eddigi gyakorlattól, a december 31-iki leltározások nem fogják képezni az üzleti év mérlegadatait, de azért a leltár pontos felvétele épp oly fontos, mert a helyes szövetkezeti ügyvezetés megköveteli, hogy a szövetkezet árukészletét évenként többször, de legalább is félévkor és év végén felleltározzuk és azáltal ellenőrizzük a szövetkezet boltkezelését. Ellenőreink a csonka üzleti év mérlegének elkészítésekor legtöbb szövetkezetünknel leltároztak is, de azért nem menti fel a szövetkezet vezetőségét (különösen, ha az ellenőri leltározás már több hónappal ezelőtt történt), hogy félév végén ismét saját maga ne győződjön meg a szövetkezet pontos árukészletéről és az esetleges hiányokról.

A gyakori leltározást azon megfontolás is kívánatosá teszi, miszerint a leltározás megvédi a szövetkezetet a boltossal való elszámolásból eredő nagyobb meglepetésektől, módot nyújt a vezetőségnek, hogy árukészletét idejében apassza, hogy a raktáron levő idényeikket, ha kereslet előtt áll, idejében előkészítse az eladásra, ha pedig idejétmulta és a raktározás folytán elértékellenednek vagy mennyiségéből veszítene, úgy gondoskodik arról, hogy vagy árverés vagy árleszállítás és kihirdetés útján attól megszabaduljon. Nem kelendő, selejtes áru alapos árleszállítása, rögzített árverése közvetlenül a leltár után végrehajtva, kamatvesztességtől, a forgótőkének tulságos lekötöttségétől menti meg a szövetkezetet.

A becsületesen sáfárkodó boltkezelő a leltározást saját megnyugtására is szívesen veszi, mert jól tudja, hogy rövidebb időközökben megejtett elszámolás még az esetleg önhibáján kívül felmerülő hiányoktól is megóvjá. A szövetkezet érdekében pedig annál kívánatosabb, mert nemcsak a hiányoknak vehetik elejét, amit az áruértékek és az óvadékok összegei között fennálló aránytalanság nagyon is indokoltá tesz, de még az a körülmény is, hogy a leltározással kapcsolatos ellenőrzése a hitelezésnek módot nyújt az ezek korlátozása vagy beszüntetése iránt hozott igazgatósági határozatok érvényszerzésére.

A leltározásnál szükséges tudnivalókat a múlt év végi leltározás alkalmával már leközlöttük, de azért szükségesnek tartjuk megismételni, hogy a teendők pontos betartása ezáltal is megkönnyebbíthessék. A leltározást az igazgatóság két-három tagja, a felügyelőbizottság részéről legalább egy tag ejti meg. A leltározás megkezdése előtt a boltos gondoskodik arról, hogy az egynemű árucikkek egy helyre gyűjtessenek össze. A leltár felvételét vagy az ajtónál, vagy valamelyik könnyen megjegyezhető saroknál kell megkezdni. Legcélszerűbb, ha szép sorrendben a polcokról mindent a kiszolgáló asztalra veszünk le és helyére csak akkor tesszük vissza, ha az árut lemértük, árát a raktárkönyv segítségével megállapítottuk és a leltárfüzetbe feljegyeztük. Így haladunk a leltár felvétellel polcról-polcra, fiókról-fiókra addig, míg az üzlethelyiségben mindent feljegyeztünk. Az üzlethelyiség befejezése után hasonlóképpen járunk el a kézraktárban, azután a másik raktárban, később a pincében és a padlásán.

A leltár befejezése után annak utolsó tételét követő sorokban egy nyilatkozatot kell beírni, mely szerint az üzletvezető kinyilatkoztatja, hogy a leltár felvételénél jelen volt és a leltár felvételének helyességét és pontosságát elismeri. Ezen nyilatkozatot sajátkezűleg aláírják a boltos és a leltározásnál közreműködött igazgatósági és a felügyelőbizottsági tagok.

A leltárfüzetet kiszámítja a boltkezelő külön és kiszámítja a könyvelő is külön azért, hogy hiba se a beszorásnál, se az összeadásnál ne csuszhasson be.

A leltárból nem szabad kifelejteni az üres edényeket, ha azokkal az üzletvezető a raktárkönyvben meg volt terhelve. Nem szabad kifelejteni, továbbá a boltos fiókjában talált készpénzt, okmánybélyegét és váltókat, mert ezek is értéket képviselnek.

A leltár végösszegét úgy a raktárkönyvben, mint a boltoskönyvben a bal oldalra írjuk be. Leösszegezés után mindkét könyv baloldalán összegelt végösszegnek egyeznie kell a jobb oldalon levő összegek végösszegével. Ha a bal oldalra a fentemlített tételeket már mind bevezettük és az mégis kevesebbet mutat, mint a jobboldal végösszege, akkor

az üzletvezető terhére a különbség, mint hiány mutatkozik.

A leltározás eredményéről kérjük központunkat értesíteni, hogy az esetben, ha nagyobb hiány állott elő, a leltár sürgősebb, esetleg azonnali felülvizsgálatát és a hiány helyességének megállapítását elrendelhessek.

Felhívás

az alanti szövetkezetekhez.

Lapunk, valamint a szövetkezetekhez intézett többszöri leveleink után figyelemztettük a szövetkezeteket, hogy az adótörvény szigorú rendelkezései feltétlenül megkívánják, hogy a szövetkezetek üzletévüket egyöntetűen megváltoztassák, miáltal idejében tehessenek eleget a törvény rendelkezéseinek. Az üzletév megváltoztatása céljából a f. évben tartott rendes és rendkívüli közgyűlésekre a tárgysorozatba felvettük a 21, 24, 31 és 36/e §-ok módosítását, hogy annak a cégjegyzékbe való bevezetése által jogszerint is lezárhassák 1924. június 30-án a szövetkezetek üzletévüket.

Néhány szövetkezetünktől a fenti felhívásunk dacára sem kaptunk értesítést arról, hogy a megtartott közgyűlésen üzletévüket megváltoztatták és ezzel kapcsolatosan az alapszabályt megfelelően módosították volna, sem pedig a vonatkozó közgyűlési jegyzőkönyvet nem terjesztették be a központhoz jóváhagyás céljából.

Miután most a naptári év végén ezen szövetkezeteinkről nem vagyunk tájékozódva, hogy üzletévüket a régi alapszabályok, vagy a módosított alapszabályok szerint zárják, nem intézkedhetünk mérlegük elkészítése és közgyűlésük kitűzése iránt mindaddig, míg az üzletév megváltoztatása kérdésében központunkat nem értesítik, hogy keresztülvitték-e az alapszabályok 21, 24, 31 és 36/e §-ainak módosítását és a vonatkozó közgyűlési jegyzőkönyvet amíg be nem küldik. Felhívjuk tehát alanti szövetkezeteink vezetőségeit, hogy most már haladéktalanul értesítsenek az alapszabály módosításáról és ezzel üzletévük megváltoztatásáról.

Alsóúrpás, Alsóúcsa, Barádóc, Bárod-beznye, Bélafalva, Bodos, Bogdánd, Bors, Csikrákos, Érkávás, Érmindszent, Érszentkirály, Felsőbarakony, Gyapiu, Havad, Hadadnásd, Kárásztelek, Kéz-

Albás, Magyarhermány, Magyargyerőmonostor, Magyarvalkó, Mezőpagocsa, Miklórtás, Puj, Sepsibodok, Székudvar, Székelyszombor, Székely-Magyarhidegkut, Szentegyházassalu, Szucság, Tasnádfő, Vadassd, Vadász, Vámfalu, Vice, Vojla.

A központ közleményei.

Felkérjük azon szövetkezeteinket, akiket tartozásaik törlesztésére levélben is felszólítottunk, hogy vizsgálják a Hangya folyószámát gyakrabban és ügyeljenek arra, hogy az engedélyezett központi áruhitel mértékét újabb fedezetlen, vagy csak részben fedezett rendelésekkel ne lépják túl. Többen szövetkezeteink közül, akik törlesztést eszközöltek azért, hogy tartozásukat a központ által kívánt mértékre apasszák, azt hiszik, hogy a lefizetés után ismét további hitelt vehetnek igénybe és újabb vásárlásaikkal, melyeket csak részben fedeznek készpénzzel, tartozásaikat ismét megnövelik.

Központunk a jelen pénzügyi viszonyok között azonban nem bocsáthat a szövetkezeteknek oly magas áruhitelt rendelkezésre, amilyent ők megkivánnának, hanem szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy a jelenlegi tartozást a szövetkezetek a központ által kért összegig a kívánt határidőre feltétlenül letörlesszék és az így megmaradó áruhitelük keretein belül bonyolítsák le áruforgalmukat a központtal. Természetes, hogy a központ áruhitel alakjában tőkét csak azon szövetkezetnek bocsáthat rendelkezésére, aki azzal a központnál vásárol és készpénzen árusít, a bevételeket pedig rendszeresen havonként 3—4 ízben is postára teszi folyószámlájának időközi törlesztésére és újabb rendelésének fedezetére.

Kérjük szövetkezeteink Igazgatóságait, hogy feladataink kölcsönös teljesíthetése érdekében a pénz- és tőkekezelést a szövetkezeteknél a Hangya folyószámla rendszeres vizsgálatával hetenként ellenőrizni sziveskedjenek és az átutalásokat külön sürgetés nélkül is teljesítsék, hogy ma, amikor a nagybani kereskedelem a hitelélet teljesen megszűnt és az áruk nagyobb részét csak készpénzzel lehet beszerezni, a központ mindig megfelelő készpénzzel rendelkezék az áruk nagybani beszerzéséhez. Az erősebb szövetkezetek pedig, akik központi áruhitelre nincsenek feltétlenül ráutalva, iparkodjanak a gyengébb tőkeerejű szövetkezetek támogatása érdekében központi tartozásaikat kiegyenlíteni, illetve a központi hitelt csak a feltétlenül szükséges mértékben igénybevenni.

A kőolajos és benzines vastartányok sürgős beküldése. Nemrégiben hívtuk fel lapunk utján szövetkezeteinket, hogy a náluk levő kőolajos fa és vasbordóinkat az illetékes raktárhoz leg sürgetőbbben küldjék vissza, azonban felhívásunk dacára sem kaptunk elegendő vastartányt vissza, úgy hogy vastartányok hiányában a legnagyobb nehézségbe ü-

közlik a szövetkezetek rendezéseinek elintézése.

Ennélfogva ismételtén felhívjuk a szövetkezetek ügyvezetőit, hogy további felhívások bevárása nélkül haladéktalanul küldjék vissza az illetékes raktárhoz a Hangya kőolajos és benzines vastartányokat, mert amennyiben ezen sürgetésünkre sem kapnók vissza azokat, úgy kénytelenek lennénk a betétösszegek felemelésével érvényt szerezni felhívásunknak.

Ügyészi osztályunk üzenete. Felhívjuk mindazon szövetkezeteinket, melyek a háztartásban, iparban és gazdaságban használatos vegyszereket (vas, rézgalic, benzin, salicil, ecetsav, sósborszesz, szódabicarbona, marószóda, mosószóda, kénvirág, kámfor, citromsó, salétrom, timsó, gyömbér, sósav, terpentín stb.) kívánnak árulni, jelentsék be szándékukat központunk ügyészi osztályához, hogy az egészségügyi vezérigazgatósághoz szóló kérést elkészíthessük, melyet a szövetkezet az árusítás engedélyezése céljából a vármegyei tisztifőorvosnál tartozik előterjeszteni. A szövetkezet levelében pontosan jelezze azon vegyszert, amit forgalomba hozni kíván.

Szövetkezeteinkhez. Értesítjük szövetkezeteinket, hogy úgy a központban, mint a transitó raktáraknál az áruk kiszolgálását december hó 29—30 napjain, Nagyváradon december 27-én és 28-án a leltár felvétele miatt szüneteltetjük. Kérjük ennélfogva az ügyvezetőket, hogy ezen napok alatt ne küldjenek fuvart árukért raktárainkhoz.

Tőkegyűjtés az anti szövetkezetnél. Örömmel számolunk be az anti szövetkezetnél ez év folyamán megnyilvánult tőkegyűjtő mozgalom eredményéről, mellyel a szövetkezet megerősítése kezdetét veheti s amely mozgalomnak hasonló buzgalommal való tovább folytatása és kellő propagálása mellett a szövetkezet szép felvirágzása remélhető. Eddig üzletrészeket jegyeztek: Komádi János 2, Mátyási Lajos 10, Bódi Róza 5, Bódi Margit 5, Glitia Péter 10, Szénási Mária 5, Szénási János 5, N. Mátyási Sándor 1, L. Mátyási Ferenc 20, Posta Sándor 5, Papp János 10, G. Szénási Imre 1, G. Szénási Imréné 1, összesen: 80 drb. üzletrészt jegyeztek.

A további jegyzések folyamatban vannak és így még nagyobb eredmény várható.

A szövetkezeti könyvtárak felállítása. Egyik megelőző lapszámunkban a legnagyobb meglepéssel számoltunk be arról a megértésről, amivel szövetkezeti könyvtárak felállítására irányuló kezdeményezésünk egy-két szövetkezet vezetőségénél mindjárt az első felhívás alkalmával találkozott s öntudatos szövetkezeti gondolkozásuk által meghozták a szövetkezet kulturális feladatai terén azt az áldozatot, miáltal a szövetkezet nemcsak a község legfontosabb gazdasági szerve, hanem kulturális tényezője, igazi népjóléti intézménye lehet.

A szövetkezeti népkönyvtár felállítását a datki, kémeri, sepsiárkosi és igazfalvi szövetkezetek határozták el s céljuk megvalósíthatására a központunk által ajánlott gazdasági könyvsorozatot megrendelték. A legteljesebb elismeréssel adózunk ezen szövetkezetek vezetőségeinek is, kik a megindított közérdekű szövetkezeti mozgalmunk diadalra vitelehez is segítő jobbukat nyújtják és közreműködni kívánnak a tekintetben, hogy a szövetkezet minden gazda legelső intézménye legyen. Reméljük, hogy ezen első lépéseket a szövetkezetek nagy többsége hasonló módon követni fogja, várjuk tehát a többi szövetkezetek értesítését is a szövetkezeti népkönyvtárak felállításáról.

Nyomatékosan kérjük szövetkezeteinket, hogy a készpénzhiányra való tekintettel napi bevételeiket minden héten utalják át a központhoz, másképp áruhitelüket nem tarthatjuk fenn, miután a nagybani árubeszerzést központunknak is készpénzzel kell eszközölnie.

Felhívás.

A tartolci (Társolt) „Hangya” fogyasztó és értékesítő szövetkezet 1924. szeptember hó 28-án tartott közgyűlésén kimondta felszámolását.

Alólirott felszámoló bizottsági elnök felhívja mindazon érdekelteket, kiknek a szövetkezettel szemben bármilyen követelésük állana fenn, jelen hirdetés keltétől számított 6 hónapon belül jelentsék be követelésüket a szövetkezet felszámoló bizottságához.

Társolt, 1924. október 15.

Dredéán Jenő
felszámoló bizottsági elnök.

Kászonujfalui fogyasztó és értékesítő szövetkezet. 1924. évi december hó 21-én d. u. 3 órakor a község házában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. dec. hó 18-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke gyarapítására. 8. Netaláni indítványok. 1924. jun. 30-án a tagok száma 545, üzletrészeinek száma pedig 850 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a böhelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kászonujfalun, 1924. dec. 2. *Az igazgatóság.*

A „Hangya” című mellékletet szerkeszti:
DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT.

az E. O. E. titkára